

DENB 2439
DENA 2439

SECOND PUBLIC EXAMINATION

HONOUR SCHOOL OF ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE 2010

COURSE I AND COURSE II

Paper 8 (h) (iv) and B15 Old Norse

TRINITY TERM 2010

Wednesday, 26 May, 9.30 a.m. – 12.30 p.m.

Time allowed – Three hours

Answer Question 1 and *two* others. You should pay attention in your answers to the precise terms of the questions, and should not write substantially on the same text in more than one essay.

Do not turn over until told to do so.

1. Translate **three** of the following passages, adding brief notes on any points of literary and/or linguistic interest.

(a)

‘Gangi sá inn gamli maðr fyrir ok svá innar eptir búðinni. Mér sýnisk hann mjók hrymðr bæði at sýn ok elli. Þá er þú, maðr’, segir Porkell, ‘kemr at húðfatinu, skaltu rasa mjók ok fall á fótafjolína ok tak í tána þá, er um er bundit, ok hnykk at þér ok vit, hversu hann verðr við.’

Sámr mælti: ‘Heilráðr muntu okkr vera, en eigi sýnisk mér petta ráðligt.’

Porkell svarar: ‘Annat hvárt verði þit at gera, at hafa þat, sem ek legg til, eða leita ekki ráða til mínn.’

Sámr mælti ok segir: ‘Svá skal gera sem hann gefr ráð til.’

Porkell kvazk mundu ganga síðar,—‘því at ek bífð manna minna.’

Ok nú gengu þeir Sámr ok Þorbjörn ok koma í búðina. Sváfu þar menn allir. Þeir sjá brátt, hvar Þorgeirr lá. Þorbjörn karl gekk fyrir ok fór mjók rasandi. En er hann kom at húðfatinu, þá fell hann á fótafjolína ok þrífr í tána, þá er vanmáttá var, ok hnykkir at sér. En Þorgeirr vaknar við ok hljóp upp í húðfatinu ok spurði, hverr þar fær svá hrápalliga, at hlypi á fœtr mónum, er áðr váru vanmáttá.

En þeim Sámi varð ekki at orði.

(b)

En inir heiðnu menn hurfu saman með alvæpni, ok hafði svá nær at þeir myndi berjask at eigi of sá á miðli.

En annan dag eptir gengu þeir Gizurr ok Hjalti til Lögbergs ok báru þar upp ɔrindi sín. En svá er sagt, at þat bæri frá, hvé vel þeir mæltu. En þat gérðisk af því, at þar nefndi annarr maðr at qðrum vátta, ok sgoðusk hyárir ór lögum við aðra, inir Kristnu menn ok inir heiðnu, ok gengu síðan frá Lögbergi.

Þá báðu inir Kristnu menn Hall á Síðu at hann skyldi lög þeira upp segja þau er Kristninni skyldi fylgja. En hann leystisk því undan við þá, at hann keypti at Þorgeiri lög-sogumanní at hann skyldi upp segja; en hann var enn þá heiðinn. En síðan er menn kvámu í búðir, þá lagðisk hann niðr Þorgeirr, ok breiddi feld sinn á sik, ok hvíldi þann dag allan, ok nöttina eptir, ok kvað ekki orð. En of morguninn eptir settisk hann upp, ok gérði orð at menn skyldi til Lögbergis.

(c)

Par er ok þá Loki kominn ok
Hrymr ok með honum allir hrímpursar, en Loka fylgja allir Heljar
sinnar. En Muspells synir hafa einir sér fylking; er sú björt mjók.
Völlrinn Vígríðr er hundrað rasta viðr á hvern veg.

5

‘En er þessi tiðindi verða þá stendr upp Heimdallr ok blæss
ákafliga í Gjallarhorn ok vekr upp vell guðin ok eiga þau þing
saman. Þá riðr Óðinn til Mímis brunns ok tekur ráð af Mími fyrir sér
ok sínu liði. Þá skelfr askr Yggdrasils ok engi hlutr er þá óttalauss á
himni eða jorðu. Æsir hervæða sik ok allir einherjar ok sökja fram
á volluna. Ríðr fyrstr Óðinn með gullhjálm ok fagra brynu ok geir
sinn er Gungnir heitir. Stefnir hann móti Fenrisúlf, en Þórr fram á
aðra hlið honum ok má hann ekki duga honum þvíat hann hefir
fullt fang at berjask við Miðgarðsorm. Freyr bersk móti Surti ok
verðr harðr samgangr áðr Freyr fellr. Pat verðr hans bani er hann
missir þess hins góða sverðs er hann gaf Skími. Þá er ok lauss
orðinn hundrinn Garmr er bundinn er fyrir Gnipahelli. Hann er it
mesta forað. Hann á víg móti Tý ok verðr hvárr qðrum at bana.
Þórr berr banaorð af Miðgarðsormi ok stígr þaðan braut níu fet. Þá
fellr hann dauðr til jarðar fyrir eitri því er ormrinn blæss á hann.
Úlfrinn gleypir Óðin. Verðr þat hans bani.

10

15

20

(d)

Hitt kvað þá Sǫrli—
svinna hafði hann
hyggio—
‘Vilkat ek við móður
málom skipta. 5
Orz þíkkir enn vant
ykro hváro.
Hvers biðr þú nú,
Guðrún,
er þú at gráti né færat? 10

‘Bræðr grát þú þína
ok buri svása,
niðia náborna,
leidda nær rógi.
Okr skaltu ok, Guðrún,
gráta báða, 15
er hér sition feigir á
mögrom.
Fiarri munom deyia.’

Gengo ór garði
görvir at eiskra.
Liðo þá yfir, ungir,
úrig fiqlí,
mögrom húnlenzkom, 20
morðz at hefna. 25

(e)

Skírnir kvað:
Segðu þat, Freyr,
fólkvaldi goða.
—ok ek vilia vita—
hví þú einn sitr
en[d]langa sali
—minn dróttinn—um daga.

5

Freyr kvað:
Hví um segiak þér,
seggr enn ungi,
mikinn móðtrega?—
þvíat álfroðull
lýsir um alla daga
ok þeygi at mínom munom.

10

Skírnir kvað: 15
Muni þíná
hykka ek svá mikla vera,
at þú mér, seggr, né segir,
þvíat ungir saman
várom í árdaga—
vel mættim tveir trúask.

20

Freyr kvað:
Í Gymis góðom
ek sá ganga
mér tíða mey: 25
ærmar lýsto
en af þaðan
alt lopt ok logr.

2. EITHER

- (a) ‘Given the lack of an author’s guiding hand, the reader [of *Hrafnkels saga*] has little or nothing on which to base any evaluation of either characters or events in the saga’. Discuss

OR

- (b) ‘One cannot appreciate *Hrafnkels saga* without a detailed knowledge of the topography of the district in which it is set’. Either (a) Do you agree?

OR

- (c) What other kinds of background knowledge are necessary for an appreciation of the saga?

3. ‘In Eddaic poetry, power invariably resides with the speaker’.

Consider this statement in relation to *Hamðismál* AND/OR any other Eddaic poem(s) you have read.

DENB 2439
DENA 2439

4. EITHER

- (a) 'Skírnir can only be the sun's ray personified'. Do you agree?

OR

- (b) Compare and contrast EITHER *Skirnismál* OR *Hamðismál* with other versions of the story or stories elsewhere in Old Norse literature.

5. EITHER

- (a)'Snorri's account of Þórr's exploits in the land of Útgardá-Loki is riddled with inconsistencies, and yet it remains a good story well told'. Discuss.

OR

- (b) Analyse Snorri's use of *Völuspá* in his account of Ragnarök.

6. 'All the best features of Icelandic family saga writing are prefigured in this brief and laconic text'.

Which features of saga writing seem to you to be prefigured in *Íslendingabók*?

7. Write on *one or more* of the following in relation to any Old Norse-Icelandic text(s) you have read: threatening; cursing; prophesying; warning; whetting; vowed; lying.